

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 199/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. A. K., K., správkyne úpadcu Ing. Ľ. B., K., zastúpenej advokátom JUDr. M. T., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 31 K 74/2011 z 9. septembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. A. K., správkyne úpadcu Ing. Ľ. B., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. decembra 2012 doručená sťažnosť JUDr. A. K. (ďalej len „sťažovateľka“), správkyne úpadcu Ing. Ľ. B. (ďalej len „úpadca“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 31 K 74/2011 z 9. septembra 2012.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením okresného súdu sp. zn. 31 K 74/2011 z 5. januára 2012 bolo začaté konkurzné konanie proti úpadcovi a uznesením okresného súdu z 27. marca 2012 bola sťažovateľka ustanovená úpadcovi za predbežného správcu. Okresný súd vyhlásil uznesením sp. zn. 31 K 74/2011 z 9. mája 2012 konkurz na majetok úpadcu, konkurz bol uznaný za malý a sťažovateľka bola týmto uznesením ustanovená za správkyňu podstaty úpadcu. Sťažovateľka uviedla, že ako ustanovená správkyňa po vyhlásení konkurzu vykonala všetky potrebné úkony na zistenie a zabezpečenie majetku úpadcu, ako aj súpis jeho majetku a zoznam pohľadávok. O všetkých vykonaných úkonoch informovala súd v štyroch správach. Sťažovateľka podaním z 18. septembra 2012 požiadala okresný súd o priznanie paušálnej odmeny za výkon funkcie správcu do konania schôdze veriteľov. S poukazom na § 12 ods. 2 písm. c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 665/2005 Z. z.“), sťažovateľka požiadala, aby jej bola priznaná paušálna odmena vo výške 6 638,78 €, pretože podľa jej zistení je úpadca podnikateľom. O návrhu sťažovateľky rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 31 K 74/2011 z 9. septembra 2012 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Okresný súd posudzoval úpadcu ako fyzickú osobu – nepodnikateľa, preto priznal sťažovateľke paušálnu odmenu vo výške 796,66 € pozostávajúcej zo sumy 663,88 € + DPH, ktorej je sťažovateľka platiteľom.

3. Sťažovateľka pri zisťovaní majetku úpadcu zistila, že úpadca je vedený v živnostenskom registri, hoci má od 5. januára 2012 pozastavený výkon živnosti. Sťažovateľka tiež zistila, že úpadca má v Rakúsku evidovanú živnosť, ktorej predmetom je opatrovanie osôb. Na základe týchto skutočností dospela sťažovateľka k záveru, že úpadca je podnikateľom, a preto požiadala, aby jej bola priznaná paušálna odmena podľa § 12 ods. 2 písm. c) vyhlášky č. 665/2005 Z. z., t. j. podľa ustanovenia, ktoré upravuje výšku paušálnej odmeny v prípade vyhlásenia konkurzu na majetok fyzickej osoby –

podnikateľa alebo právnickej osoby. Okresný súd v napadnutom uznesení vyjadril názor, že rozhodujúcim kritériom určenia výšky paušálnej odmeny správcu je skutočnosť, že konkurz bol vyhlásený na majetok fyzickej osoby – nepodnikateľa. Okresný súd poukázal aj na vyjadrenie sťažovateľky ešte ako predbežnej správkyne, ktorá navrhla v prípade úpadcu otvoriť malý konkurz. Preto ani zistenie sťažovateľky v priebehu konkurzného konania, že úpadca je podnikateľ, nemohlo mať vplyv na zvýšenie paušálnej odmeny sťažovateľky.

4. Sťažovateľka s týmto názorom okresného súdu nesúhlasí, podľa nej je „... úplne irelevantné, či úpadca vykonáva podnikateľskú činnosť na území Slovenskej republiky alebo iného ktoréhokoľvek členského štátu únie. Podľa primárneho práva únie, ktoré má prednosť aj pred zákonmi Slovenskej republiky má úpadca štatút podnikateľa.“

Okresným súdom vyjadrený názor, podľa ktorého je rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie paušálnej odmeny fakt, že konkurz bol vyhlásený na fyzickú osobu – nepodnikateľa, považuje sťažovateľka za prejav prílišného formalizmu.

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že napadnutým uznesením okresného súdu bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Zároveň sťažovateľka požaduje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby uložil okresnému súdu povinnosť nahradiť sťažovateľke trovy konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

8. Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu. Okresný súd postupoval pri rozhodovaní príliš formálne, v dôsledku čoho nebola sťažovateľke priznaná paušálna odmena v požadovanej výške.

Ústavný súd v úvode uvádza, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Takto ustálené zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti tvorili aj v tejto veci základ na rozhodnutie ústavného súdu.

9. Okresný súd takto odôvodnil napadnuté uznesenie vo vzťahu k požiadavke na paušálnu odmenu:

«Súd sa nestotožnil s tvrdením správcu, že paušálnu odmenu správcu za výkon funkcie správcu do konania prvej schôdze veriteľov v konkurze vyhlásenom na majetok fyzickej osoby – nepodnikateľa respektíve podnikateľa legislatíva Slovenskej republiky priamo nerieši, ktorá skutočnosť, je dôvodom na použitie euro – konformného výkladu a výkladu v intenciách európskeho práva. Vyhláška č. 665/2005 Z. z. vo svojom ustanovení. § 12 jednoznačne stanovuje kritérium pri učení výšky paušálnej odmeny správcu. Kritériom výšky je samotné vyhlásenie konkurzu ma majetok fyzickej osoby – nepodnikateľa alebo „v iných veciach“, teda u fyzickej osoby – podnikateľa a právnickej osoby, pričom týmto kritériom nie je majetok na ktorý sa vyhlásenie konkurzu vzťahuje. V predmetnej veci bol konkurz vyhlásený na majetok fyzickej osoby – nepodnikateľa a to tak z dôvodu petitu návrhu na vyhlásenie konkurzu, ako aj následne podaného samotného návrhu predbežného

správca na otvorenie malého konkurzu. Z dôvodu, že konkurz bol tunajším súdom vyhlásený na majetok fyzickej osoby – nepodnikateľa, nemá skutočnosť, že úpadca je reálne podnikateľom a vyhlásený konkurz sa vzťahuje aj na majetok podnikateľa, vplyv na zvýšenie paušálnej odmeny, tak ako to správca vo svojom návrhu požadoval.

Na základe vyššie uvedeného v danom prípade, po preskúmaní veci, súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky vyžadované vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami pre vyplatenie paušálnej odmeny vo vyššie uvedenej výške správcovi podstaty, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti toho uznesenia a ustanovenému správcovi podstaty priznal paušálnu odmenu vo výške 663,88 €. Vzhľadom na skutočnosť, že správca je platiteľom DPH, patrí správcovi v zmysle ust. § 10 vyhlášky č. 665/2005 Z. z. odmena po započítaní DPH súhrnne vo výške 796,66 €.»

10. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia okresného súdu a nezistil v ňom sťažovateľkou vytýkané nedostatky, tiež nezistil taký výklad právnych noriem aplikovaných v danej veci, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy, tak ako to namieta sťažovateľka. Okresný súd dal sťažovateľke korektnú odpoveď na jej požiadavku o priznanie paušálnej odmeny vrátane výšky priznanej odmeny. V napadnutom uznesení okresný súd vyhodnotil konkrétne okolnosti danej veci, predovšetkým skutočnosť, že konkurz bol vyhlásený na majetok úpadcu ako fyzickej osoby – nepodnikateľa. Úvahy okresného súdu, ktoré boli založené predovšetkým na tomto fakte, sú plne legitímne a ústavne akceptovateľné. Závery, ku ktorým okresný súd dospel, preto nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne) alebo zjavne neodôvodnené, pretože majú oporu v zákone, resp. vyhláške č. 665/2005 Z. z., sú jasne a dostatočne právne zdôvodnené. Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom sťažovateľky, že by išlo o formalizmus pri výklade ustanovení právnych predpisov vzťahujúcich sa na sťažovateľkinu vec. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor okresného súdu svojím vlastným (m. m. I. ÚS 313/2010, II. ÚS 134/09). O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel

a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Uvedené nedostatky však z napadnutého uznesenia okresného súdu nevyplývajú.

11. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd konštatuje, že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia relevantných právnych noriem (vyhláška č. 665/2005 Z. z.) podstatné pre posúdenie veci boli interpretované a aplikované správne, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a ústavnoprávne akceptovateľné.

Z dôvodu absencie príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Pretože sťažnosť bola v celom rozsahu odmietnutá, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2013